EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.4.2023
COM(2023) 211 final

2023/0110 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Výboru pro obchodování s civilními letadly k přistoupení Brazílie k Dohodě o obchodování s civilními letadly

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve Výboru pro obchodování s civilními letadly (dále jen „výbor“) v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí uvedeného výboru o přistoupení Brazílie k Dohodě o obchodování s civilními letadly.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Dohoda o obchodování s civilními letadly

Dohoda o obchodování s civilními letadly (dále jen „dohoda“) je vícestranná dohoda v rámci WTO, jejímž cílem je odstranit dovozní cla na všechna letadla kromě vojenských letadel, jakož i na motory civilních letadel a jejich části a součásti a komponenty, veškeré komponenty a podsestavy civilních letadel a letové simulátory a jejich části a součásti a komponenty. Dohoda vstoupila v platnost dne 1. ledna 1980.

Evropská unie (EU) je smluvní stranou dohody[1]. Devatenáct členských států EU je rovněž smluvními stranami dohody samostatně[2]. Vzhledem k tomu, že společná obchodní politika spadá do výlučné pravomoci EU a členství EU ve WTO zahrnuje území, na něž se vztahuje společná obchodní politika (tj. členské státy EU), vyjádří Komise postoj ve výboru jménem Unie a jejích členských států.

Brazílie předložila výboru dne 14. června 2022 žádost o přistoupení k dohodě spolu se svými navrhovanými celními závazky.

Výbor dne 10. října 2022 projednal postup přezkumu žádosti Brazílie o přistoupení k dohodě, což je první žádost o přistoupení, kterou členové WTO v tomto výboru přezkoumají.

Zamýšlené rozhodnutí Rady, které je předmětem tohoto návrhu, umožňuje Komisi vyjádřit ve výboru postoj k přistoupení Brazílie jménem Evropské unie.

2.2. Výbor pro obchodování s civilními letadly

Úkolem výboru je přezkoumávat provádění dohody a konzultovat ohledně vývoje v odvětví civilních letadel s cílem určit, zda jsou k zajištění zachování volného a nenarušeného obchodu nutné změny.

Rozhodnutí výboru jsou přijímána na základě konsensu. Nelze-li k rozhodnutí dospět cestou konsensu, rozhoduje se v dané záležitosti hlasováním.

2.3. Zamýšlený akt výboru

Ačkoli v současné době není dohodnuto žádné konkrétní datum, má výbor v blízké budoucnosti přijmout rozhodnutí o přistoupení Brazílie k dohodě (dále jen „zamýšlený akt“).

Zamýšlený akt by výbor přijal na základě článku 9.1.3 dohody a bodu 5 pokynů k provádění článku 9.1.3 dohody. V posledně jmenovaném ustanovení je uvedeno, že na základě rozhodnutí výboru o schválení podmínek přistoupení podnikne žádající vláda veškeré nezbytné kroky ke splnění podmínek svého přistoupení a se souhlasem výboru může uložit listinu o přistoupení, která obsahuje schválené podmínky, u generálního ředitele WTO.

---

[1] Rozhodnutí Rady ze dne 10. prosince 1979 o uzavření mnohostranných dohod, které jsou výsledkem obchodních jednání od roku 1973 do roku 1979 (Úř. věst. L 71, 17.3.1980, s. 1).

[2] Belgie, Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Francie, Irsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Španělsko a Švédsko.

Účelem zamýšleného aktu je umožnit Brazílii přistoupit k dohodě a posílit volný a nenarušený obchod v odvětví civilních letadel.

Zamýšlený akt se stane pro strany závazným v souladu s článkem 9.3.1 dohody, který stanoví, že dohoda vstupuje v platnost […] pro každou další vládu […] třicátým dnem po datu jejího přijetí nebo přistoupení k ní.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Obecné poznámky

Cílem tohoto návrhu je umožnit EU, aby se ve výboru připojila k případnému konsensu ohledně zamýšleného aktu.

Ačkoli dosud není zcela jasné, kdy budou signatáři schopni konsensu dosáhnout, postoj EU musí předem stanovit Rada podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

Navrhovaným postojem Unie je podpořit přistoupení Brazílie k dohodě. Komise to doporučuje z následujících důvodů:

Nabídka Brazílie

Cla a jiné poplatky

Brazílie nabízí výboru v rámci povinností stanovených v článku 2.1 dohody celní závazky. Jakmile budou ve výboru jednání o celních závazcích Brazílie uzavřena a bude stanoven seznam celních položek odpovídajících těmto závazkům, bude Brazílie připravena k příslušnému datu zahrnout bezcelní zacházení pro výše uvedené výrobky do svého seznamu GATT. Po dokončení postupu, který je k přistoupení Brazílie nezbytný, bude dohoda začleněna do brazilského právního řádu.

Brazílie již poskytuje bezcelní zacházení pro veškeré výrobky uvedené v celních závazcích navrhovaných Brazílií, pokud jsou určeny pro civilní letadla. Pokud jde o povinnosti vyplývající z článku 2.1.2, stávající brazilská legislativa již poskytuje bezcelní zacházení výrobkům používaným k opravě letadel. Pokud jde o závazky vyplývající z článku 2.2 dohody, Brazílie již má v rámci celní správy systém konečného užití, který poskytuje bezcelní zacházení srovnatelné se zacházením poskytovaným jinými signatáři dohody a který není překážkou obchodu ani není v rozporu s platnými ustanoveními GATT a jiných mnohostranných dohod sjednaných v rámci GATT.

Technické překážky obchodu

Pokud jde o povinnosti vyplývající z článku 3, co se týče technických překážek obchodu, Brazílie se ve WTO aktivně účastní jednání Výboru pro technické překážky obchodu a nepřijímá žádné politiky, které by byly v rozporu s Dohodou o technických překážkách obchodu.

Zadávání vládních veřejných zakázek, povinné subdodávky a pobídky

Praxe, pokyny a postupy Brazílie při zadávání veřejných zakázek jsou již v souladu s požadavky dohody. Obecně platí, že několik ustanovení brazilského zákona o zadávání veřejných zakázek – zákona č. 14,133/2021 – zakazuje rozdílné zacházení s domácími a zahraničními dodavateli. Vzhledem k tomu, že stávající zákon toto sladění již podporuje, operativní změny provedené řídícím sekretariátem ministerstva hospodářství v nařízení č. 10 z února 2020 zajistily, že přístup k veřejným zakázkám mají i zahraniční společnosti, které nejsou usazeny v Brazílii.

Omezení obchodu

Brazílie neuplatňuje množstevní omezení ani požadavky na dovozní licence, jejichž cílem je omezit dovoz civilních letadel způsobem, který je v rozporu s platnými ustanoveními GATT a jiných mnohostranných dohod sjednaných v rámci GATT. Obdobně neexistují žádná množstevní omezení ani požadavky na vývozní licence, jejichž cílem je z obchodních nebo konkurenčních důvodů omezit vývoz civilních letadel do jiných signatářských zemí způsobem, který je v rozporu s platnými ustanoveními GATT a jiných mnohostranných dohod sjednaných v rámci GATT.

Státní podpora, vývozní úvěry a uvádění letadel na trh

V roce 2007 se Brazílie stala účastníkem „odvětvové dohody o vývozních úvěrech pro civilní letadla“, která je přílohou Ujednání Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) o státem podporovaných vývozních úvěrech. Proto se brazilské státní programy na podporu vývozních úvěrů striktně řídí pokyny uvedené odvětvové dohody, což znamená, že neposkytují státem podporované vývozní úvěry za výhodnějších podmínek, než jaké jsou stanoveny v odvětvové dohodě.

Regionální a místní vládní instituce

Podle brazilské ústavy má výlučnou pravomoc uzavírat mezinárodní smlouvy prezident republiky, *ad referendum* ze strany Národního kongresu. Kromě toho, jak je uvedeno výše, přijetí legislativy obsahující ustanovení dohody brazilskou federální vládou po mezinárodní ratifikaci úmluvy nebo přistoupení k ní znamená, že tato dohoda je v Brazílii závazným právním nástrojem.

Doporučení

Očekává se, že přistoupení Brazílie k dohodě pozitivně přispěje k dalšímu mezinárodnímu otevření trhů s civilními letadly, jelikož se rozšíří počet smluvních stran dohody, což bude motivací pro další země, aby k dohodě rovněž přistoupily. Komise doporučuje, aby byla nabídka Brazílie přijata.

Navrhuje se proto, aby Komise byla oprávněna vyjádřit v rámci Výboru pro obchodování s civilními letadly postoj Unie ve prospěch přistoupení Brazílie k dohodě.

Tato iniciativa je plně v souladu se stávající politikou. Podobná rozhodnutí byla přijata například pro přistoupení Austrálie nebo Nového Zélandu k jiné zvláštní dohodě WTO, tj. Dohodě o vládních zakázkách.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

V čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie jsou uvedena rozhodnutí, jimiž se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotyčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem EU*“[3].

[3] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.1.2. Použití na stávající případ

Výbor je orgán zřízený článkem 8.1 dohody.

Akt, který má výbor přijmout, představuje akt s právními účinky. V souladu s článkem 9.3.1 Dohody o obchodování s civilními letadly bude zamýšlený akt podle mezinárodního práva závazný.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek označit za hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Použití na stávající případ

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být článek 207 ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

2023/0110 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Výboru pro obchodování s civilními letadly k přistoupení Brazílie k Dohodě o obchodování s civilními letadly

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o obchodování s civilními letadly (dále jen „dohoda“) byla uzavřena Unií prostřednictvím rozhodnutí Rady 80/271/EHS[4] a vstoupila v platnost dne 1. ledna 1980.

(2) Brazílie dne 14. června 2022 předložila Výboru pro obchodování s civilními letadly (dále jen „výbor“) svou žádost o přistoupení k dohodě spolu se svými navrhovanými celními závazky.

(3) S ohledem na uvedené závazky splňuje žádost Brazílie o přistoupení k dohodě požadavky stanovené v dohodě.

(4) Očekává se, že přistoupení Brazílie k dohodě pozitivně přispěje k volnému a nenarušenému obchodu v odvětví civilních letadel.

(5) Podle článku 9.1.3 dohody a bodu 5 pokynů k provádění článku 9.1.3 dohody má výbor pravomoc přijmout rozhodnutí o souhlasu s podmínkami přistoupení.

(6) Proto je nezbytné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie ve výboru k přistoupení Brazílie k dohodě,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být jménem Unie zaujat ve Výboru pro obchodování s civilními letadly, je souhlasit s přistoupením Brazílie k Dohodě o obchodování s civilními letadly.

[4] Úř. věst. L 71, 17.3.1980, s. 1.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně